

2019

*Збірник наукових статей
за матеріалами V Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(за міжнародною участю)*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
11 – 12 квітня 2019 р.**

**ЧАСТИНА 2
Секції 3,4,5**

Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів
11.04.2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти
Національна металургійна академія України
Українська інженерно-педагогічна академія
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Львівський національний аграрний університет

***Збірник наукових статей
за матеріалами V Всеукраїнської науково-
практичної конференції
(за міжнародною участю)***

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

11-12 квітня 2019 р.

м. Дніпро

Лист МОН України від 16.01.2019 №22.1/10-123

УДК 330.111.66:316.422

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (11 – 12 квітня 2019 р.). Частина 2. – Дніпро: НМетАУ, 2019. – 572 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (11-12 квітня 2019 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту Національної металургійної академії України

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання Української інженерно-педагогічної академії

Журавльова Т.О., к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Грицина О.В., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного аграрного університету

Сокиринська І.Г., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Мушнікова С.А., к.е.н., доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Національна металургійна академія України, 2019

Кавун С. В.,
доктор економічних наук, професор,
ректор ПЗВО «Харківський технологічний університет «ШАГ»
Внукова Н. М.,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управління фінансовими послугами,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Ачкасова С. А.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри управління фінансовими послугами,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗВ'ЯЗНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ ТА ІНШИХ УЧАСНИКІВ (СПФМ) ДЛЯ ОЦІНКИ ЇЇ ВПЛИВУ НА РІВЕНЬ РИЗИКІВ ВК/ФТРЗ

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю удосконалення державного регулювання фінансового моніторингу, що передбачає використання інструментарію виявлення мереж, спрямованих на відмивання коштів та фінансування тероризму і розповсюдження зброї масового знищення (ВК/ФТРЗ) при запровадженні ризик-орієнтованого підходу відповідно до вимог міжнародних стандартів [1]. За Стратегією розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року [3] основними заходами є послідовна та ефективна боротьба з корупцією та удосконалення форм та удосконалення методів ризик-орієнтованого підходу у сфері фінансового моніторингу.

При здійсненні нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму Держфінмоніторингом України застосовується ризик-орієнтований підхід до підзвітних суб'єктів первинного фінансового моніторингу (СПФМ).

Ґрунтовними змінами у системі фінансового моніторингу є розвиток механізмів удосконалення ризик-орієнтованого підходу, який на національному

рівні застосовується до підзвітних СПФМ і спрямований на здійснення аналізу та класифікації ризику фінансових операцій.

Для визначення впливу запровадження та реалізації ризик-орієнтованого підходу у діяльності суб'єктів державного та первинного фінансового моніторингу та його впливу на сценарії розвитку системи фінансового моніторингу в Україні через визначення рівня зв'язності фінансових установ та інших учасників (СПФМ) використано метод аналізу ієрархій Т. Сааті [2].

Пріоритетність реалізації сценаріїв розвитку системи фінансового моніторингу в Україні наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Пріоритетність реалізації сценаріїв розвитку системи фінансового моніторингу для запобігання та протидії ВК/ФТРЗ в Україні

Інструменти регуляторного впливу на систему фінансового моніторингу для запобігання та протидії ВК/ФТРЗ в Україні та сценарії розвитку	Удосконалення інструментарію виявлення підозрілих фінансових операцій	Посилення інформаційної транспарентності національного підрозділу фінансової розвідки з антикорупційними органами	Удосконалення законодавства у сфері протидії ВК/ВКФТ	Зниження асиметричності інформації для учасників системи забезпечення протидії ВК/ФТРЗ	Запровадження та реалізація ризик-орієнтованого підходу у діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу України шляхом визначення рівня зв'язності фінансових установ та інших учасників (СПФМ) для оцінки впливу на рівень ризиків ВК/ФТРЗ	Запровадження та реалізація ризик-орієнтованого підходу у діяльності суб'єктів державного фінансового моніторингу України для запобігання та протидії ВК/ФТРЗ шляхом визначення рівня зв'язності фінансових установ та інших учасників (СПФМ) для оцінки впливу на рівень ризиків ВК/ФТРЗ	Пріоритетність за коефіцієнтом вагомості	Ранг
	0,190	0,076	0,045	0,098	0,337	0,254		
Прискорений	0,583	0,112	0,580	0,087	0,623	0,583	0,512	1
Нейтральний	0,281	0,565	0,310	0,616	0,239	0,281	0,323	2
Гальмування	0,136	0,323	0,110	0,297	0,138	0,136	0,165	3

Результати табл. 1 свідчать, що найбільшу пріоритетність мають 3 цілі розвитку системи фінансового моніторингу для забезпечення протидії ВК/ФТРЗ в Україні: запровадження та реалізація ризик-орієнтованого підходу у діяльності СПФМ України шляхом визначення рівня зв'язності фінансових установ та інших учасників (СПФМ) для оцінки її впливу на рівень ризиків ВК/ФТРЗ – 1 місце (0,337), що може слугувати інструментом інформаційно-аналітичного забезпечення протидії ВК/ФТРЗ; запровадження та реалізація ризик-орієнтованого підходу у діяльності суб'єктів державного фінансового моніторингу України для запобігання та протидії ВК/ФТРЗ шляхом визначення рівня зв'язності фінансових установ та інших учасників (СПФМ) для оцінки її впливу на рівень ризиків ВК/ФТРЗ – 2 місце (0,254); удосконалення інструментарію виявлення підозрілих фінансових операцій – 3 місце (0,190).

Запровадження та реалізація ризик-орієнтованого підходу у діяльності СПФМ України для запобігання та протидії ВК/ФТРЗ сприятиме посиленню реалізації прискореного сценарію розвитку системи фінансового моніторингу для забезпечення протидії ВК/ФТРЗ в Україні, як найбільш пріоритетного сценарію (0,512), оскільки ймовірність реалізації – 51,2%.

Список використаної літератури:

1. Внукова Н. М. Ризик-орієнтований підхід суб'єктів первинного фінансового моніторингу до класифікації клієнтів / Н. М. Внукова // Сучасні проблеми фінансового моніторингу : Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 23 листопада 2018 р.). – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, ТОВ «ТО Ексклюзив», 2018. – С. 20-24.
2. Лямец В. И. Системный анализ: Вводный курс / В. И. Лямец, А.Д. Тевяшев. – [2-е изд.]. – Х.: ХНУРЭ, 2004. – 448 с.
3. Про схвалення Стратегії розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення на період до 2020 року : розпорядження Кабінету міністрів України від 30.12.2015

№ 1407-р. [Электронный ресурс]. – Режим доступа :
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1407-2015-%D1%80>.

*Крысь В.В. студент
Харьковский технологический университет «ШАГ»
turbovlad12345@gmail.com*

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ СИСТЕМ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ

Трансформационная экономика - это современный этап развития мировой экономической системы отличается от предыдущих прежде всего ускорением процессов углубления взаимозависимости отдельных национальных и региональных хозяйств, появлением и ростом роли наднациональных органов координации и управления движением финансовых, сырьевых и товарных потоков, трудовых ресурсов в пределах всей планеты. Специфической особенностью этого развития является также быстрое превращение в активных субъектов экономической деятельности значительного количества государств, национальных хозяйств, которые еще недавно не имели всех признаков и атрибутов такой субъектности, экономические системы которых никак не идентичны или гораздо более отличаются по уровню целостности и развития от экономических систем так называемого ядра стран мирового сообщества.

Главной целью рыночной трансформации экономики Украины являются:

- Создание надежного фундамента роста для благосостояния населения;
- Стимулирование быстрого экономического роста;
- Повышение производительности труда;
- Достижение мирового уровня эффективности использования материальных ресурсов путем внедрения новейших технологий;
- Выработка достаточных объемов продукции, пользующейся спросом;
- Обеспечение высокого качества товаров и услуг;